

ÇELËSI PËR GARAT SHTETËRORE SIPAS GJEOGRAFISË

PËR KLASËN VIII, viti shkollor 2022/2023

1. Paramendoni që po lundroni me një anije në drejtim të Bari - Helsinki duke kombinuar një rrugë deti/lumi. Plotësoni vendet që duhet të kaloni në udhëtimin tuaj.

10x1

Niseni nga porti i Barit në bregdetin e **ADRIATIKUT**, duke lundruar në jug kaloni nëpër Portën e Otrantit, që ndan Ballkanin nga **GADISHULLI APENIN** dhe në vend që të anashkaloni Peloponezin kaloni nëpër **KANALIN E KORINTHIT**. Tani jeni në ujërat **DETIT EGJE**. Nga këtu vazhdoni në verilindje, duke kaluar ngushticën e **DARDANELEVE**, hyni në detin Marmara, kalon përmes ngushticës së **BOSFORIT** dhe hyni në Detin e Zi. Ju lundroni në verilindje dhe hyni në ngushticën e **KERCIT dhe DETIT AZOV**, dhe prej andej përtej lumit **DON** dhe një kanal artificial hyn në Volgë. Ju lundroni në rrjedhën e sipërme të lumit dhe përmes një sërë kanalesh dhe lumenjsh më të vegjël arrini në liqenin e Ladogës. Ju lundroni përgjatë daljes së liqenit, domethënë lumit **NEVA**, kaloni nëpër qytet **SANK PETERSBURG**, hyni në Gjirin e Finlandës dhe mbërrini në qytetin e Helsinkit.

2. Në cilat dete/gji derdhen lumenjtë e mëposhtëm?

7x1

Dvina Veriore **I BARDHË** Deti

Dvina perëndimore **RISHKUT** Gjiri

Dnieper **I ZI** Deti

Shpella **BARANC** Deti

në Girona **I BISKAJËS** Gjiri

Ëndërr **ADRIATIK** Deti

Llaba **I VERIUT** Deti

3. Shikoni hartën e Evropës dhe shkruani numrat e termave të dhënë në fushat e zbrazëta në hartë.

10x1

1-malet masive

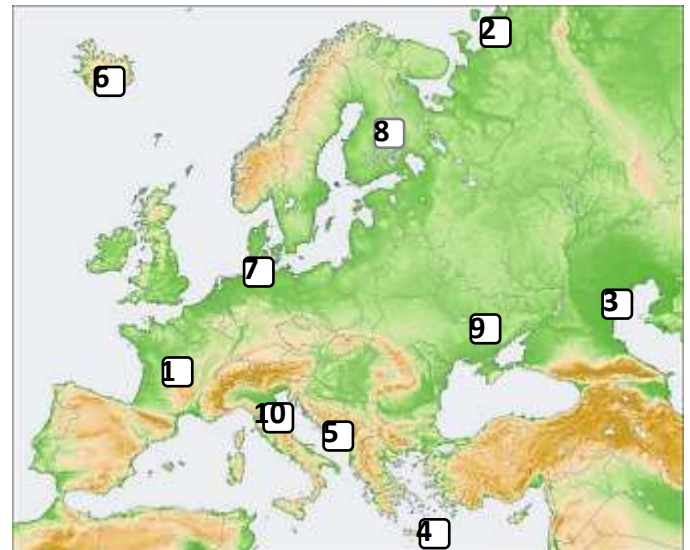
2-tundra 3-delta 4-kreta

5-Boka e Kotorit 6-akullnajat 7-Kanali Kilit

8-taiga

9-Termocentrali më i madh bërthamor

10-Shtet miniaturik (i vogël)

4. Listoni katër vende nga Evropa Qendrore që janë pa dalje në det?

4x1

AUSTRI, ZVICËR, REPUBLIKA ÇEKE, SLOVAKI, LIHTENSHTAJNI APO HUNGARIA.

5. Rendit dy shtete në Evropën Perëndimore që sipas sistemit shtetëror janë monarki dhe dy shtete që janë republika?

4x1

Monarkia **BRITANI E MADHE, BELGJIKA, LUKSEMBURG, HOLANDË**

Republika **IRLANDA, FRANCE**

6. Vendorsni numrat nga zonat e specifikuar në vendin e duhur në hartë që përfaqëson dendësinë e popullsisë në Evropë dhe referojuni një prej zonave më të dendura të populluara në kontinent.

6x1

(Kini kujdes, në hartë shfaqen më shumë fusha sesa duhet. Shkruani çdo numër vetëm në një vend në hartë!).

- 1 muaj   2-Silesia 3-Lombardia
4-Hollanda   5-Stamboll   6-Katalonia

Ultësira e Vllahisë, Novaya Zemlya, Zelanda, Korsika, Irlanda, Ultësira e Evropës Lindore, Ishujt Svalbard, Korfuz.

8x0.5=4

Subpolare TOKA E RE, ISHUJT E SHPICBERGUT

Atlantiku JILLANDI, IRLANDË

Kontinentale ULËSIRA E VLLAHISË, ULTËSIRA E EVROPËS LINDORE

Subtropikale KORZIKA, KORFUZI

9. Renditni ishujt ose grupet e ishujve sipas vendit ku i përkasin. **12x0.5=6**

Hvar, Sporades, Korfuz, Ishujt Kanarie, Madeira, Korsikë, Ishujt Shetland, Gotland, Ishujt Faroe, Ishujt Balearik, Brac, Azores.

Spanja ISHUJT KANARË, ISHUJT BALEARIKE

Danimarka ISHUJT FAROE

Portugalia MADEIRA, ISHUJT AZORE

Greqia SPORADET, KORFUZI

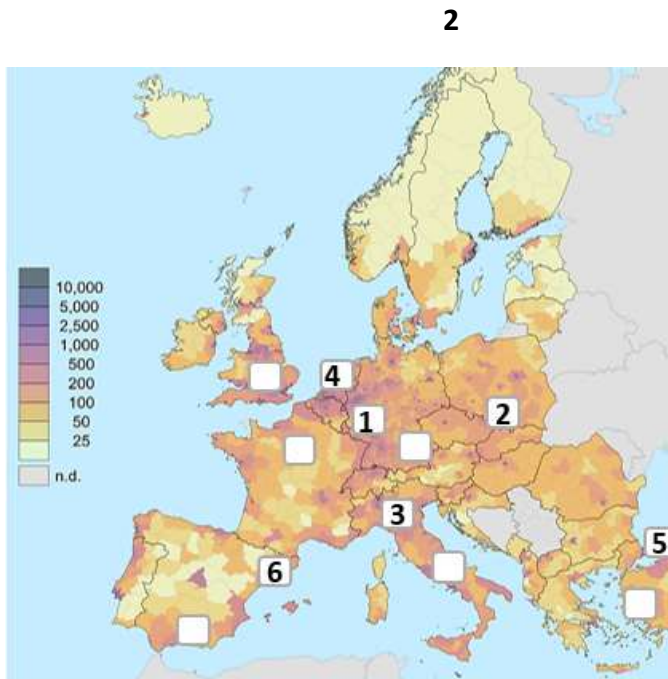
Kroacia HVARI, BRACI

Franca KORZIKA

Britania e Madhe ISHUJT E SHETLLANDIT

Suedia GOTLANDI

10. Rrethoni pas çdo deklarate të deklaruar S (e saktë) ose P (e pa saktë). **12h1**

3

7. Rrethoni dy qytete nga rajoni i Evropës Lindore, të cilat ndodhen në lartësinë më të ulët? **5**

2x1

Varshavë, Minsk, Odesa, Moskë, Kiev,

Talinin, Vilnius, Kishinau, Helsinki, Bukuresht.

8. Organizoni hapësirat në zonën e përshtatshme klimatiko-bimore.

Nxjerrja e qymyrit kryhet përgjatë Detit të Veriut.	S	<u>P</u>
Franca prodhon energji elektrike duke djegur qymyr.	S	<u>P</u>
Suedia ka energji gjeotermale.	S	<u>P</u>
Pothuajse i gjithë prodhimi i energjisë elektrike në Norvegji vjen nga hidrocentralet.	<u>S</u>	P
Në Danimarkë është zhvilluar blegtoaria.	<u>S</u>	P
Bujqësia është e zhvilluar në Finlandë.	S	<u>P</u>
Islanda është një prodhues i madh i kulturave bimore.	S	<u>P</u>

Më shumë se gjysma e prodhimit të energjisë elektrike në Sllovakia vjen nga termocentralet bërthamore.	<u>S</u>	P
Glacier Aletsch ndodhet në Zvicër.	<u>S</u>	P
Lapland ndodhet në Ukrainë.	S	<u>P</u>
Rusia del nga Deti Baltik.	<u>S</u>	P
Kishinau është kryeqyteti i Moldavisë.	<u>S</u>	P

11. Qyteti i Mynihut ndodhet në **BAVARISË** Një pllajë, dhe në perëndim të saj është mali Shvarcvalld nga ku buron lumi **DANUBI**, e cila kalon në një total **9** shteteve. **3x1**

12. Renditni termat gjeografikë të dhënë në vendin ku bëjnë pjesë. **20x0.5=10**

Bohemi, Bon, Gothenburg, Masivi Qendror, Skoci, Aragon, Carniola, Vjenë, Morava, Liqeni Baikal, Grenoble, Eiffel, Vendi Bask, Malet Pennine, Kiruna, Vladivostok, Kopaonik, Karavanki, Karlovy Vary, Kitzbühel.

Serbisë **KOPAONIK, MORAVA**

Sllovenia **KRANJSKA GORA, KARAVANKI**

Spanja **ARAGONIA, VENDI BASK**

Franca **MASIV QENDROR, GRENOBLI**

Mbretëria e Bashkuar **MALET PENINE, SKOCIA(SKOTLANDA)**

Suedia **KIRUNA, GOTEBERGU**

Gjermania **BONI, AJFELLI**

Rusia **LIQENI BAIKALL, VLLADIVOSTOKU**

Austria **KICBILLI, VIENA**

Republika Çeke **BOHEMIJA, KARLLOVI VARI**

13. Duke përdorur hartën e Evropës, përcaktoni vendndodhjen e imazheve të shfaqura të Google Earth dhe përgjigjuni pyetjeve.

9x1

Vendndodhja është në shtet **NORVEGJI**, dhe në foton nën numrin 2 vëreni një gji të quajtur **FJORD**, një malësi nën numrin 1 të quajtur **FJELDI**.

Vendndodhja është në ngushticën Öresund. Në numrin 1 është kryeqyteti i shtetit **DANIMARKË**, ky është qyteti **KOPENHAGEN**, dhe në numrin 2 është qyteti **MALMO**.

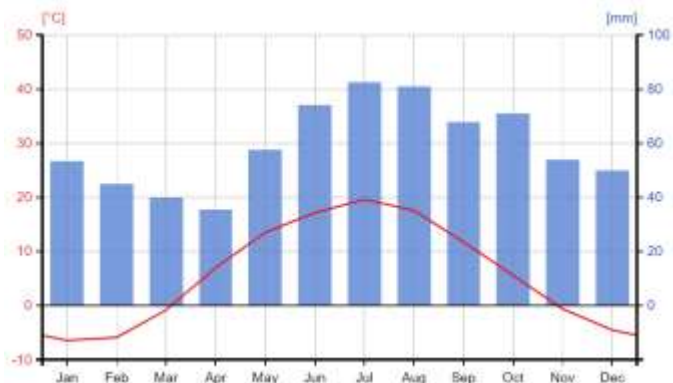

Vendndodhja është në **ULTËSIRËN E LOOMBARDISË** Një fushë nëpër të cilën rrjedh lumi më i madh **PO** shënohet me numër 1, kurse me numër 2 shënohet qyteti turistik i ndërtuar mbi ujë **VENECIA(VENEDIKU)**.

14. Analizoni grafikët e dhënë të klimës në të cilat sasia e reshjeve është paraqitur me kolona blu dhe temperatura mesatare e ajrit në muajin specifik të vitit është paraqitur me vijë të kuqe. Nga qytetet e listuara në Evropë, **zgjidhni dy qytete secili** dhe shkruajini ato në vijën poshtë grafikëve ku përputhen më mirë me llojin e klimës.

4x1

Shkup, Londër, Moskë, Paris, Zagreb,
Kopenhagë, Athinë, Milano, Odessa, Kiev, Romë.

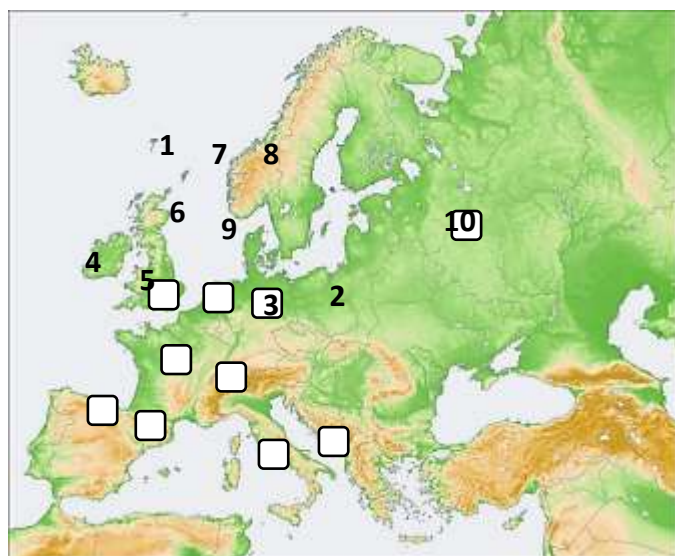
MOSKË DHE Kiev

ATHINË DHE ROMA

15. Në hartën e Evropës, futni numrat në vendet ku përshtaten më mirë. **10x0.5=5**

1. Aeroporti më i ngarkuar në Evropë.
2. Vendi më me shi në Evropë.
3. Selia e Kishës Katolike.
4. Flitet gjuha baske.
5. Kryeqyteti më i lartë në Evropë.
6. Prodhuesi më i madh i energjisë bërthamore.
7. Ata jetojnë në polder.
8. Eksportuesi më i madh i makinave në Evropë.
9. Banka është bartëse e ekonomisë.

10. Linja hekurudhore më e gjatë në botë.

16. Vendorsni gerrat e para të thesareve natyrore të listuara në vendin e duhur në Evropë ku ato janë më të zakonshme?

Kini kujdes, të gjitha fushat në hartë duhet të plotësohen me një simbol të caktuar! **8x0.5=4**

N - naftë, Q - qymyr, P - pyje, T - tokë pjellore,
H - hidroenergji, E - energji gjeotermale.

